

నాకు నచ్చిన కథ

రావి కొండలరావు

అచ్చయిన తర్వాత బొమ్మతోపాటు చదివితే, నాకు మరీ నచ్చింది. చాలామంది అభినందించిన తర్వాత ఇంకా నచ్చింది. ఆ సంవత్సరం వచ్చిన ఉత్తమ కథల్లో 'ముమూర్ష' ఒకటి— అని అప్పట్లో విజయవాడ నుంచి వెలువడిన ఒక సాహితీపత్రిక రాసింది. ఇలా ఎందరో నచ్చినట్టు చెప్పిన తర్వాత, 'ముమూర్ష' 'నాకు నచ్చిన నా కథ'గా మారింది. 'ఆంధ్రపత్రిక' 30-9-59 వీక్షి సంచికలో ఈ కథ అచ్చయింది."

"ప్రతి కథా, రాసిన రచయితకి నచ్చు కుండా ఎలా వుంటుంది? నచ్చితేనే పత్రిక్కి పంపిస్తాడు. అంచేత రాసిన ప్రతికథా 'నాకు నచ్చిన కథ' అవుతుంది రచయితకి ఐతే, నాకు నచ్చిన నా కథలో వున్న కిటుకు తర్వాత అర్థమైంది నాకు. 'ముమూర్ష' కథ నాకు ఇంతగా నచ్చుతుందని అప్పుడు నేను అనుకోలేదు. కథ రాసిన తర్వాత, బొమ్మ వేసిన బావుగారు 'మీ కథ బావుంది. బొమ్మ ఓపిగ్గా వేశాను' అని అభినందించారు

ము మూ ర్ష

అర్ధరాత్రివేళ- నడివీధికి ఎడమ ప్రక్కగా పాతకపోయి వున్న ఎలక్ట్రిక్ స్తంభానికి అనుకుని, కుడిచెయ్యి పైకెత్తి తలక్రింద పెట్టుకుని, ఎడమకాలు పైకి మడిచి స్తంభానికి అన్ని- నించునివున్నవాడు "రామ్మూర్తి" అని చెబితే ఎవరూ నమ్మరు. కాని-అవును-అతను మూడు మూర్తులూ అక్షరాలా రామ్మూర్తి. అనేకప్పుడు రామ్మూర్తిని గనక ఎవరన్నా ఆక్కడ చూస్తే- అతను బ్రతికే వున్నా దెయ్యాన్ని చూసినట్టు భయపడేవారేమో. ఎంచాతంటే ఏ రాత్రీ తొమ్మిది దాటితే గుమ్మం దాటనివాడూ గుమస్తా ఉద్యోగం చేస్తూ పిల్లాజెల్లాలో ఊరికం వెళ్ళేబుచ్చుకుంటున్నవాడూ ఆయన రామ్మూర్తి ఇట్లా అర్ధరాత్రివేళ- వీధి నిశ్శబ్దంలో పడి నిర్మానుష్యమైనాక- ఎలక్ట్రిక్ స్తంభానికి అనుకుని బల్లిలాగా అంటుకుని, నించుని వున్నాడంటే ఎవరికన్నా ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. అయితే రామ్మూర్తి విజంగా అంటుకుపోలేదు- ఆలోచనాపరుడై ఆరగంటనేపాయి అట్లా ఒంటికాలుమీద తపస్సు చేస్తున్నాడు.

సాధారణంగా అందరికీ కలుగుతున్నట్టే రామ్మూర్తికి ఊరికంమీద విరక్తి కలిగింది. 'ఎందుకు బ్రతకాలి?' అని ఓ ప్రశ్న 'చావలానికేనా?' అని తనే తిరిగి ప్రశ్న. 'చావలానికే అయితే బ్రతకటం ఎందుకూ?' అనే పాతపాతే సమీచానం. ఈ రకం వైరాగ్యంలో పడి రామ్మూర్తి ఆరునెల్లయింది. ఆరునెల్ల క్రిందట ప్రారంభించిన ఈ వైరాగ్యం దినదిన ప్రవర్థమానమై ఈనాడు అర్ధరాత్రివేళ అతన్నిట్లా ఇట్లు దాటింపింది, ఈ ఎలక్ట్రిక్ స్తంభానికి జేరబెట్టింది. ఎక్కడి నుంచో వస్తూన్న కారులెటు రామ్మూర్తి మొహంమీద పడి, కళ్ళమ్మట కారబోతున్న నీటి చుక్కలను తళుక్కుమనిపించింది. రామ్మూర్తి తల దిండు కున్నాడు. తన తలపై వున్న ఎలక్ట్రిక్ డీపం వెలుగుతూనే వుంది-ఈ వేళప్పుడు తనను ఎవరన్నా చూస్తారేమోనని తలను ఇంకా దిండుకున్నాడు- అంత విరక్తి లోనయినా ఆత్మాభిమానం అనేది చావక; ఆ దిండుకోటంలో అతని చూపు ఆక్కడున్న ఓ కుక్కపై పడ్డది. ఆ కుక్క రామ్మూర్తిని అదే చూడటం; ఐనా, అకనితో పాతపరిచయం వున్నట్టుగా ఆతన్ని చూసి చిరునవ్వు నవ్వింది. రామ్మూర్తికి తిరిగి నవ్వే వోపికా లేదూ, పైగా నవ్వాల్సిన అగత్యమూ కనిపించ లేదు.

“భోంచేశావా?” అన్నది కుక్క తను నాకేసిన ఎంగిలాకు చూసుకుంటూ.

“నా మొహం. నేను తినను” అన్నాడు రామ్మూర్తి.

“ఎం- అలిగావా ఏమిటి?” అంది కుక్క.

“జీవితంమీద.”

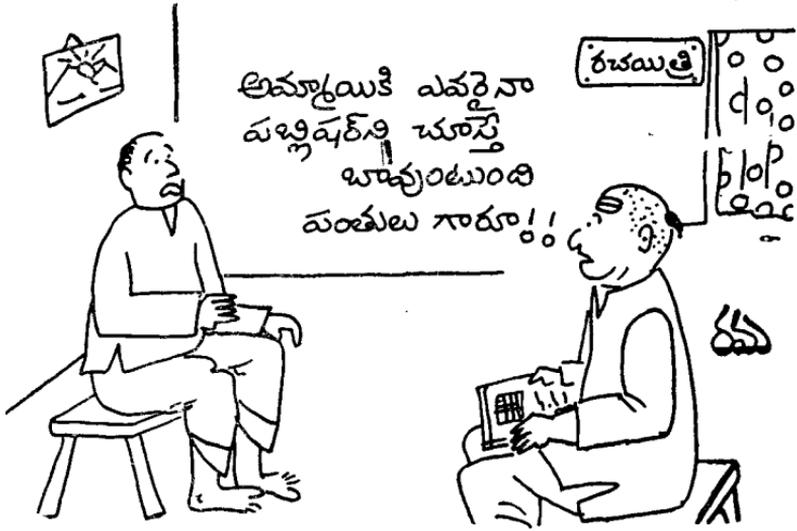
“నీకంటే తెలుసులే. జీవితంమీద అలిగేటంతటి మూర్ఖులు మీ మనుషుల కంటే ఎక్కడా వుండరు ఎందుకయ్యా అంత నిరుత్సాహం- వున్నదేదో తిని వుండక-” అని లేచి వెళ్ళిపోయింది కుక్క వొళ్ళు విరుచుకుంటూ.

“నువ్వు ఆదృష్టవంతులాలివి!” అనుకున్నాడు రామ్మూర్తి- అది వెళ్ళి పోతూవుంటే చూస్తూ. కుక్కలకు విరక్తులు కలగవు- జీతాలు చాలక పోవటాలూ, ఇంట్లో ఇచ్చిండులు కలగటాలూ, పై అపీసర్లు తిట్టటాలూ- ఇవేవీ వుండవు. మనిషి జన్మకంటే కుక్క జన్మ నయం; పైగా దానికి ‘విశ్వాసం’ అనే సుగుణం కూడా ఒకటున్నది- అని తెలుసుకున్నాడు రామ్మూర్తి.

రామ్మూర్తి కళ్ళ తుడుచుకుని కుక్కను అనుసరించాడు. ఆ కుక్క అట్లాగే పోయి, ఆకులకోసం వెతికింది. ఏమీ కనిపించలేదు. ‘రామా కృష్ణా’ అనుకుని హోటలు అరుగుమీద నడుం వాల్చింది. ‘ఈ కుక్క ఆశాజీవి. దీనికి వున్న ఆశయినా తనకు లేదా?’ అనుకున్నాడు రామ్మూర్తి. ‘లేదు’ ‘వాడు’ అని కూడా అనుకున్నాడు వెంటనే.

రామ్మూర్తి ఏడుస్తున్నాడు. ముప్పైఏళ్ల రామ్మూర్తి, జీవితంలో సగం భాగం అయినా అనుభవించని రామ్మూర్తి, పెళ్లామూ బిడ్డలూ స్నేహితులూ, వుద్యోగమూ గల రామ్మూర్తి- బ్రతుకుమీద అసహ్యం కలిగి, బ్రతకటం చాక కాక- ఏడుస్తున్నాడు; బ్రతకటం చాతకావటం సులభం కాకపోయినా, బ్రతికే మార్గాన్ని సౌలభ్యం చేసుకోవటంకోసం రామ్మూర్తి ఆలోచించలేదు; మూడు నెలలయి అతను చాలా కష్టాల్లో వున్నాడు. ‘అప్పుడు’ అనే ప్రవాహంలో గొంతు దాకా మునిగివున్నాడు. ఈ ప్రవాహం ఎప్పుడు ఉధృతం అయి, తనను పూర్తిగా ముంచేస్తుందో రామ్మూర్తి వూహకందలేదు; ఇంట్లో నలుగురు పిల్లలు- తల్లి- భార్య. తన సంపాదన తక్కువ. వీటన్నిటికీ తోడు అపీసులో అయ్యగారి తిట్లూ, దీవెనలూ నిత్యమూ వుండేవే. ఏ క్షణమో ఈ వుద్యోగము వూడిపోయి, ఈ సంపాదన కూడా లేకుండాపోతే, తన కెవరు దిక్కు; ఎక్కడా ఎవడూ కనిపించడు.

తన సంసారం తను చేసుకోవటం, తన బ్రతుకు తను బ్రతుకోటం

రామ్మూర్తికి దుర్భరమైపోయింది. ఎవడినో ఉద్ధరించినట్టు; నాలుగు రోజులు చూసి కొంపలో బియ్యమా లేవు- తన జేబులో 'పెసా' లేదు. ఇవాళ ఆఫీసులో 'కాస్త అడ్వాన్సు పెట్టండ్రా' అంటే మేనేజరు తిట్టాడు నానా మాటలా అన్నాడు. "ఎన్నాళ్లని అడ్వాన్సులు; ఇదేం మీ మామగారి ఇల్లా!" అని కూడా అన్నాడు. అడ్వాన్సు ఇవ్వకపోతే ఇవ్వను అని చెప్పాలి గాని- తనను తిట్టటానికీ, ఈ ప్రసక్తిలో తన మామగారిని తీసుకురావటానికీ ఈ మేనేజరుకు అధికారం ఎవడిచ్చాడో రామ్మూర్తికి అర్థంకాలేదు. కాయితాలు పసిరేసి బయటపడ్డాడు. ఇంటికి పోలేదు. పోతే ఏముంది; వచ్చిన అప్పులవాళ్ళ లిస్టు చెబుతుంది భార్య- కొంపలో లేని సామాన్ల లిస్టు చెబుతుంది తల్లి. కీవును కావురుమని రాగాలు పెడుతూ దొర్లుతూవుంటారు సంతానాలూ; ఈ 'దిక్కుమాలిన కొంప'కు పోవటం కంటే, వీధి ఎలెక్ట్రిక్ స్తంభానికి ఆనుకోవటమే ఉత్తమంగా తోచింది రామ్మూర్తికి. ఈపాటికి ఇంట్లో అంతా నిద్రలుపోతూ వుంటారు 'అకలి' బాధలతో. వాళ్ళకు నే నేం పెట్టను; స్నేహితుడన్న ప్రతీవాడూ తనకు కవీసం నాలుగు అణాలన్నా అప్పు ఇచ్చాడు. ఇంకెవరిని అడగటం; కొత్త స్నేహితుల్ని సంపాదించాలి- అడగాలి: 'చీ; ఇది జన్మేనా- కాదు- కర్మ!' అనుకున్నాడు రామ్మూర్తి ప్రాస బద్ధంగా.

రామ్మూర్తి కళేబరం కదిలింది. స్తంభం దాటి పదిపదిహేను గజాలు వచ్చింది. ఎవరింట్లోనో రేడియో పాడుతోంది. వీధిలో కుక్కలు మొరుగుతున్నాయి.

ఒకటి రామ్మూర్తిని చూసి మొరిగింది. 'చా-వెదవకుక్క. దీనిజోలికి పోయినట్టు, నా మీదెందుకూ ఈ మొరుగూ?' అని కోప్పడి ఆక్కడనుంచి దూరంగా తప్పకున్నాడు. నిశ్శబ్దంగా నిక్కూహమాటంగా శృలంగా దారికర్దంగా నించుంది ఓ గాడిద. 'నన్ను చూసి గాడిద కూడా తప్పకోదు' అనుకున్నాడు రామ్మూర్తి.

"ఏమిటి బ్రదర్, గొణుగుతున్నావ్?" అన్నది గాడిద. రామ్మూర్తి వినిపించుకోలేదు నీరస-లోనే శక్తిని తెచ్చుకుని చరచరా నడిచాడు బీచివాడ్డుకు ప్రశాంకత కోసం.

ఈ సముద్రం ఎన్ని సంవత్సరాలనుంచో ఇట్లా ఎన్నడట! దీనికి జీవితం మీద విరక్తి కలగదుగదా! సంసారం చెయ్యాలనే శాపత్రయం కూడా అక్కర్లేదు కదా- 'ఓ భగవంతుడా! నన్ను కనీసం ఈ సముద్రంలో ఒక నీటిచక్కగా నైనా ఎందుకు పుట్టించావు కాదు?' అని అడిగాడు నిలవేసి దేవుడిని- గాల్లోకి చూస్తూ. ఏ దేవుడూ సమాధానం చెప్పలేదు గాని- సముద్రపు హోరుమాత్రం, 'దానికెంత పుణ్యం చేసుకోవాలి!' అని అన్నది.

రామ్మూర్తి ఇసుకలో కూలబడ్డాడు. ఎదురుగా వున్న సముద్రంలో లేస్తున్నట్టే అతని తలకాయలోనూ కెరటాలు లేవసాగినాయి. ఆ కెరటాలు ఉత్సాహంగా ఉరకలువేస్తూ వుంటే ఇవి నిరుత్సాహంగా దిగులుగా రామ్మూర్తికి జీవితంమీద జగుప్సను కలిగిస్తున్నాయి.

రామ్మూర్తి ఒకటే నిర్ధారణ చేసుకున్నాడు 'తను చావాలి.' అదొక్కటే మార్గం! చచ్చి తను సాధించేది ఏం లేకపోయినా, బ్రతికి సాధించేది ఏమీ లేదు. కాబట్టి చావటమే సుఖం! కాని, తనవాళ్ళంతా ఏమవుతారు? ఏదో విధంగా వాళ్ళు బ్రతుకుతారు- కనీసం చావలేకనన్నా. ఐనా, చచ్చేముందు కూడా తనకు ఈ చురిట్టకాలు ఎందుకు? ఇవేగా తనను ఇట్లా చేసినై?... చీచీ...!

అలసిపోయిన రామ్మూర్తి కళేబరం నిద్రలో పడిపోయింది. నిద్రలోకూడా రామ్మూర్తి 'చస్తేనే నయం' అని కలవరించాడు. కాస్తేప్పటికి రామ్మూర్తి వుల్కిపడి, కేకవేసి, హఠాత్తుగా లేచి బాచున్నాడు. పీడకల వొచ్చింది! తనెందుకు ఇక్కడ ఇంకా పడివున్నాడు— పోయి చావక! చచ్చేందుకు మార్గం లేదా!— వెనకటికి ఎవడో నదిచుట్టూ పరిగెత్తుతూ 'తాగటానికి నీళ్ళో' అని అరిచాట్ట! అట్లాగా, ఎదురుగా బ్రహ్మాండమైన సముద్రాన్ని పెట్టుకుని చావటానికి మార్గం లేదనుకోవటం ఏమిటి!— మతిపోయింది. అతని కళేబరం లేచింది— సముద్రంకేసి నడిచింది— అగింది— దూకుడామనుకుంది— అగింది— నాలుగు

అడుగులు ముందుకు వేసింది—మళ్ళీ అగింది; ఆకాశంమీద మిలమిలా మెరుస్తున్న ఓ నక్షత్రం ఈ వ్యవహారం చూసి పకపకా నవ్వింది.

“ఎందుకా నవ్వు సిగ్గులేక?” అన్నాడు రామ్మూర్తి ఉక్రోశంగా.

“నీకు ధైర్యం లేక” అన్నది తార.

“చావటానికి ధైర్యంకూడా కావాలా?” అన్నాడు రామ్మూర్తి తిరిగి.

“పిచ్చివాడా! దానికే కావాలి ధైర్యం!” అన్నది చుక్క.

“ఐతే నేను పిరికివాడినా—నాకు ధైర్యంలేమా?”

“ధైర్యమే వుంటే బ్రతికేవాడివేగా” అన్నది తార.

“బ్రతుకు మాట నుపు చెప్పకు. దాని కష్టసుఖాలు ఎక్కడోవున్న నీ కేం తెలుసు!— ఓ రేవుడా; కనీసం నన్ను ఈ నక్షత్రాల్లో నయినా ఒకటిగా యెందుకు చేశావుకాదయ్యా?” అన్నాడు రామ్మూర్తి.

ఐతే రామ్మూర్తి ఆ రాత్రి చావలేదు. ఈ సముద్రం తనను చంపుతుందని అతనికి నమ్మకం కలగలేదు. తీరా పడ్డాక, వొడ్డుకు కొట్టుకువచ్చేస్తే; లేదా, ఏ రాజకుమారుడన్నా హతాత్తుగా అడ్డుపడి రక్షించేస్తే— అనుకున్నా డతను. ఏమయినా చావడానికి సముద్రం మంచి సాధనం కాదని తీర్మానించుకున్నాడు. పాత చోటులోనే ఇసుకలో విశ్రమించాడు ఎవడన్నా చివాలునవచ్చి తనను ‘అత్మ హత్య’ చేసెయ్యారాదూ; అనుకొన్నాడు దూరంగా ఏదో ఆలికిడైతే.

రామ్మూర్తికి భార్య జ్ఞప్తికి వచ్చింది. తనతోపాటు ఇన్నాళ్ళూ కష్టాలు భరించిన ఉత్తమ ఇల్లాయి; తల్లి గుర్తువచ్చింది. విద్వలంతా వరసనా నించున్నారు. దివ్యదృష్టితో వాళ్లందరినీ ఓసారి చూసుకున్నాడు రామ్మూర్తి.

తెల్లవారబోతున్నది. మళ్ళీ మామూలు ప్రపంచం ప్రారంభం కాబోతోంది. కాఫీలూ, హోటళ్ళూ, ఆఫీసులూ, ఆఫీసర్లూ, తిట్లూ, టైప్ మిషన్లూ— అన్నీ మళ్ళీ మామూలు. వీటికి సముద్రంలాగా అంతనేది లేదు. ఇవన్నీ జ్ఞాపకం రాగానే రామ్మూర్తి భయపడ్డాడు. ‘ఈ లోకానికి తెల్లవారకుండానే తను చచ్చిపోవాలి’ అనుకుంటూ బయల్దేరాడు. కొంపదీసి ఇట్టా ‘చచ్చిపోవాలి చచ్చిపోవాలి’ అనుకుంటూనే బ్రతికెయ్యడు కదా!

నిర్మానుష్యమైన ఓ ప్రదేశం చేరుకున్నాడు రామ్మూర్తి. కనుచూపు మేరలో ఎక్కడా ‘జీవి’ అంటూ కనిపించలేదు— రామ్మూర్తి ఓ పెద్ద బండరాయి మీద ఎక్కి నించున్నాడు. క్రింద భయంకరంగా పెద్ద అగాధం! ఇదే చావుకు అనువైన ప్రదేశం. ఇక్కడనుంచి దూకితే, భూమికి చేరుకొనేలోగా మార్గ

మధ్యంలోనే మరణించవచ్చు. తర్వాత తన తల వెయ్యి వక్కలయిపోయినా తనకు ఇబ్బందిలేదు. ఈ ప్రపంచాన్ని విడిచిపెట్టేస్తున్నానని రామ్మూర్తికి ఓ మూల దుఃఖం కలిగింది. కళ్ళు తుడుచుకున్నాడు. “ఈ ప్రపంచంలో నేను మరి కష్టాలు పడలేను. నాకు విముక్తి కావాలి. సుఖం కావాలి. ఓయి భగవంతుడా! నాకు ముక్తిని ప్రసాదించు!” అని దేవుడికి నమస్కారం పెట్టాడు. దూకబోయే వేళకు ‘కిలకిల’ మని వినిపించింది. రామ్మూర్తి వెనక్కి తిరిగిచూడగా చెట్టుమీద పంచరంగుల రామచిలుక ఒకటి కనిపించింది.

“నువు నవ్వుతున్నావా - జాలిపడుతున్నావా?” అన్నాడు రామ్మూర్తి.

“నీమీద జాలి ఎందుకు? నిన్ను చూసి నవ్వుతున్నాను” అన్నది చిలుక.

“ఏడిశావ్ - నువ్వు చిలకవయి పుట్టావు, మనిషివై పుట్టావు కాదు, తెలిసి వుండేది.”

చిలక సమాధానం చెప్పలేదు.

బండరాయిమీద నుంచి అగధంలోకి రామ్మూర్తి దూకేశాడు! అవును - నిజంగానే రామ్మూర్తి చచ్చిపోయాడు! గుర్తుపట్టడానికి వీలులేకుండా ఆతని కళేబరం చిన్నాభిన్నమై పోయింది! ఇహలోకంలో కష్టాలు పడలేక రామ్మూర్తి ‘ఆత్మహత్య’ చేసుకున్నాడు! ఈ దృశ్యాన్ని చూస్తూ చెట్టుమీదవున్న చిలక, అనంతాశాశంలోకి రెక్కలు విప్పకుంటూ ఎగిరిపోయింది!

మహాపాతకాల్లో ఆత్మహత్య ఒకటి. రామ్మూర్తి బండరాయిమీదనుంచి దూకుతున్న సమయంలో యమలోకంలోని కింకరులు అమాంతం భూలోకంలోకి దూకి రామ్మూర్తి జీవాలను తాడువేసి లాగేసుకున్నారు .

“ఎవరు మీరు?” అన్నాయి రామ్మూర్తి జీవాలు అమితాశ్చర్యపడుతూ.

“యమకింకరులం” అన్నారు వాళ్ళు అతి భయంకరంగా నోరు తెరుస్తూ.

“అమ్మో” అన్నాడు రామ్మూర్తి.

“అమ్మో లేదు బొమ్మోలేదు పద!” అని లాగాడు ఒక కింకరుడు కరకర మని పళ్ళు చప్పుడు చేస్తూ.

“నేను చచ్చిపోయాను కదూ!” అన్నాడు రామ్మూర్తి.

“నిరాక్షేపణీయంగా చచ్చావు.”

“అమ్మయ్య! దిక్కుమాలిన భూలోకం వాదిలిపోయింది. బట్టతల ఆఫీ సరూ వాదిలిపోయినాడు. అప్పుల ముండాకొడుకులూ వాదిలిపోయినారు. నేను స్వేచ్ఛాణీవిని - నేను స్వేచ్ఛాణీవిని!” అని కేకలుపెట్టాడు రామ్మూర్తి వెర్రిగా

ఏంకా ఎన్నాళ్ళు పెళ్ళి చేస్తా కుండావుయ్యోవ్!

ఏం! నైనుషాయిగా
వుండటం సో కష్టంలేదా!!

భోరుమని నవ్వుతూ. కింకరులు అభ్యంతర పెట్టలేదు. అతన్ని సాంతం నవ్వుకో నిచ్చారు.

భూలోకం వదిలిపోయిందనే సంతోషంలో రామ్మూర్తి ఉక్కిరి బిక్కిరయిపోయాడు. ఆ సంతోషంలో అతనికి తల్లి గాని, భార్య గాని, బిడ్డలు గాని గుర్తు రానేలేదు:

“ఇదేమిటిది - వైకుంఠమా?” అన్నాడు రామ్మూర్తి ఏదో కనిపించగా.

“నరకలోకం” అన్నారు కింకరులు.

“ఇక్కడ యమధర్మరాజంటాడు కదూ!”

“అవును. రా, చూద్దవుగాని-”

రామ్మూర్తి యమధర్మరాజును కళ్ళారా చూశాడు. అతను నిజంగా యముడల్లే వున్నాడు. ప్రక్కనే చిత్రగుప్తుడు ‘చితా’ ముందేసుకుని కూచుని, చేత కలం ధరించి, ఏవో కాయితాయిల వంటివి పరిశీలిస్తున్నాడు.

“ఎవరు వీడు?” అన్నాడు యముడు, మీసం మెలివేస్తూ.

“రామ్మూర్తిని” అన్నాడు రామ్మూర్తి.

“నువ్వుండు. ఏం చిత్రగుప్తా!” అని గర్జించాడు యమధర్మరాజు.

“చిత్తం! ఇతను మహాపాపి!”

“నేనా! నే నేపాపమూ ఎరుగను మహాప్రభూ!” అన్నాడు రామ్మూర్తి సవివరంగా.

“నువు ఇక్కడ కూడా అబద్ధం ఆడుతున్నావ్. మా చితా అబద్ధం ఆడదు.” అన్నాడు చిత్రగుప్తుడు సగర్వంగా.

“ఏం చేశాడు?” అన్నాడు యముడు.

“ఇతను ఆత్మహత్య చేసుకున్న మహా పాతకుడు!”

“అః! అయితే మోరశిక్షలు అనుభవించాల్సిందే. తీసుకుపోండి వీడిని!” అని గర్జించాడు యమధర్మరాజు.

రామ్మూర్తి నడుస్తూ నడుస్తూ నరకలోకం చూడసాగాడు. ఒక మూల పాపుల్ని కత్తులతో పొడుస్తూంటే, ఇంకోమూల ముళ్లతో రక్కుతున్నారు. మరోమూల మానెలో వేపుతూవుంటే మరోచోట బండలు మోయిస్తున్నారు. ఇంకోచోట గుళ్ళు దొర్లింపిస్తువుంటే వేరొకచోట మంటల్లో కాలుస్తున్నారు అంతా భయంకరం. అంతటా హాహాకారాలు!!

“ఏమిటి? నన్నూ ఇట్లా చేస్తారా ఏమిటి కొంపదీసి” అన్నాడు రామ్మూర్తి ఏడుపు ముఖం పెట్టి.

“అహ! నువ్వు వీళ్ళకంటే నాలుగు అకులు ఎక్కువే చదివావు” అన్నాడు ఒక కింకరుడు.

“నన్నేం చెయ్యాలనీ!”

“రా. చూద్దవుగాని.”

కూలాలు ఎర్రగా కాల్చి రామ్మూర్తి కోసమే నన్నట్టు నిరీక్షిస్తూ నించుని వున్నాడు ఒకడు. రామ్మూర్తి రాగానే అతన్ని ఎగాదిగా చూసి ఎర్రగా కాల్చబద్ధ కూలాన్ని అతని గుండెల్లోగుచ్చి పైకి ఎత్తాడు. పైకి ఎత్తి సలసలకాగే నూకెలో మంచి ఎర్రగా వేపి, బయటకుతీసి ఓమూల విసిరేశాడు! కాస్తేపటికి రామ్మూర్తికి స్పృహ కలిగింది నెమ్మదిగా కళ్ళుతెరిచిచూసి ఒక్కసారిగా పెద్దగా కేక పెట్టాడు.

“నోరుమూసుకుని పోయి పడుకో” అని గర్జించాడు కింకరుడు. రామ్మూర్తి లేవబోయినాడు. లేచేందుకు వాళ్లు స్వాధీనంలోలేదు. చూసుకోగా శరీరం అంతా మాడిపోయివున్నది. చేతులూ కాళ్ళూ బొబ్బలెక్కిపోయివున్నై. ఒళ్ళంతా విపరీతంగా మండిపోతోంది. ‘నా కెండు కీ శిక్ష!’ అని అరిచాడు రామ్మూర్తి పడుకునే. అతనికి సమాధానం చెప్పటాని కెవ్వడూ ఆక్కడే కాచుకుని కూచోలేదు!

రామ్మూర్తి బాధతో వెర్రిగా కేకలువేశాడు- బొబ్బలు పెట్టాడు- అరిచాడు!.. ఎక్కడా ఏమీ సమాధానంలేదు. అరిచి అరిచి అలసిపోయి రామ్మూర్తి అట్లానే సొమ్మసిల్లి పడిపోయాడు;

మర్నాడు కాబోలు, రామ్మూర్తి నిద్రలో వుండగానే ఒక కింకరుడు వచ్చి త్రిశూలం అతని కడుపులో గుచ్చి పైకెత్తి చరవరా తీసుకెళ్ళి కణకణలాడుతూ

వున్న పెద్ద నిప్పులపొయ్యిలో దూర్చి, కాస్తేపు వుంచి, బయటకులాగి అక్కడే విసిరేసి వెళ్ళిపోయినాడు. రామ్మూర్తికి నోరు విడలేదు. చెయ్యి లేవలేదు. కాలు అడలేదు. దాహం-ఆకలి- మంట-బాధ; ఇవన్నీ ఎవరితో చెప్పకోవాలో రామ్మూర్తికి అర్థంకాలేదు.

“ఓ భగవంతుడా! నా మొర వివవా!” అని ప్రార్థించాడు. అక్కడకూడా ఎవడూ అతని మొర ఆలకించలేదు.

చాలాసేపటికి రామ్మూర్తికి వొళ్లుమంట తగ్గింది. నెమ్మదిగా లేచి కూచుని ఆటూ ఇటూ చూశాడు. దూరంగా పచ్చాల్లచేస్తున్న ఓ కింకరుడిని చూసి, చట్టన పడుకుని నిద్ర నటించాడు. కాస్తేపటికి మళ్ళీ కళ్లు తెరిచాడు. కింకరుడు అక్కడే వున్నాడు. రామ్మూర్తి లేచి అక్కడికి వెళ్ళిపోయినాడు గాని, వొంట్లో శక్తిలేదు- లేవటానికి ఓపికా లేదు.

“ఇదిగో” అన్నాడు రామ్మూర్తి నీరసంగా.

కింకరుడు పలక లేదు.

“కింకరుడుగారూ” అన్నాడు మళ్ళీ కాస్త హెచ్చుస్థాయిలో.

“ఏం?” అన్నాడు కింకరుడు అక్కడినుంచే.

“మాట.”

కింకరుడు పర్యతం కదిలినట్లు నడిచివచ్చి, ముద్రిచెట్టు నించున్నట్లు గాలిబడి, “ఏం - ఏమిటి?” అని అడిగాడు గాలివాన వచ్చినట్లు.

“కాదు. నాకు.... ఆకలి....” అన్నాడు రామ్మూర్తి నెమ్మదిగా.

“అయితే ఏం చెయ్యమంటావ్?”

“కాదు. తింటానికేమన్నా....”

“ఇక్కడేం దొరకదు.”

“పోనీండిగాని-నన్నెందు కిట్లా బాధిస్తున్నారు?” అని అడిగాడు రామ్మూర్తి.

“పిచ్చివాడా! నువు అత్యహత్య చేసుకున్నావయ్యా. అది ఘోర పాపం కదూ! అందుకని పాపఫలం అనుభవిస్తున్నావు.”

“అఱ” అన్నాడు రామ్మూర్తి ఆశ్చర్యంగా. “ఎన్నాళ్ళూ?” అన్నాడు మళ్ళీ.

“చెప్పలేం- పాపం తీరేవరకూనూ.”

“అన్నాళ్ళూ ఇట్లా బాధలు పడాల్సిందేనా?” అన్నాడు రామ్మూర్తి కళ్ళమ్మటి నీళ్ళు కారుస్తూ.

“ఇంకా ఏం చూశావ్: ముందున్నది ముసళ్ళపండుగ!” అనేసి సుడిగాలల్లే

దూకుడుగా వెళ్ళిపోయినాడు కింకరుడు. రామ్మూర్తి పై ప్రాణాలు పైనే ఎగిరి పోయినై.

“ఓయి భగవంతుడా! చివరికి నన్నీ నరకంలో పారేశావుటయ్యా!” అని అరిచాడు .. ఏడిచాడు... మొత్తుకున్నాడు....

“భూలోకంలో కష్టాలు పడలేకపోయాను. అక్కడ బాధలు భరించలేక పోయాను. నరలోకంలో విముక్తి ప్రసాదించమన్నాను. ఓ దేవుడా! ఇదా సుఖ చేసిన నిర్వాకం! అక్కడ బాధలూ కష్టాలూ తాళలేక చస్తే - ఇక్కడంతకన్నా నరకబాధలు పెడుతున్నావా—” అన్నాడు రామ్మూర్తి భోరున. ఈ బాధలకన్నా భూలోకమే సుఖంగా వుండనిపించింది అతనికి. సుఖపడదామని తను ఆ లోకం వదిలిపెడితే జరిగింది ఇది! ఎక్కడికి వెళ్ళినా తనకు ఈ బాధలు తప్పవా!.... రామ్మూర్తికి భోధపడలేదు.

మరికొన్నాళ్ళ పాటు రామ్మూర్తి ఇట్లాగే నరకబాధలు అనుభవించాడు అని మరీ దారుణంగా దుర్భరంగా వున్నై. తన కష్టం చెప్పుకోవటానికయినా ఎవడూ లేని లోకం ఐపోయింది. ఏం చెయ్యాలోనని రామ్మూర్తి రాత్రింబవళ్ళూ ఒకటే దీర్ఘాలోచన చేశాడు:

ఒకనాటి అర్ధరాత్రి రామ్మూర్తి లేచిచూడగా కింకరులంతా నిద్రపోతూ కనిపించారు. రామ్మూర్తి నెమ్మదిగా లేచి నించున్నాడు. అడుగులో అడుగువేస్తూ కింకరుల్ని దాటి బయటకు వచ్చాడు. ఎక్కడా ఏ అలికిడీ లేదు- యమలోకం అంతా నిశ్శబ్దంగా వున్నది. రామ్మూర్తికి దివ్యమైన ఆలోచన కలిగింది. ఆ లోకమే అనుకుంటే, దానికి మించిపోయివున్నది ఈలోకం. కష్టపెట్టటానికి, ఏడిపించటానికీ. తను ఈ బాధలు మరి పడలేడు- ఎట్లాగన్నా ఈ లోకంనుంచీ, ఈ కింకరులబారినుంచీ తప్పించుకోవాలి- అని అటూఇటూ చూశాడు రామ్మూర్తి. యమపదనం ఎత్తుగా గంభీరంగా కనిపించింది. రామ్మూర్తి రెప్పవచ్చుకుండా పైకిచూశాడు.... అతని మొహంలో కన్నాళ్ళకు చిరునవ్వు కవిపించింది.- ఏదో వూసూతట్టగా.

రామ్మూర్తి నిశ్శబ్దంగా ఆ భవన శిఖరానికి ఎగబాకి పైన నుంచున్నాడు. క్రింద అంతా పెద్ద అగాధంలాగా కనిపించింది. “ఓ దేవుడా! ఈ లోకంలో ఈ బాధలు మరి భరించలేను. నాకు ముక్తిని ప్రసాదించు, నాకు సుఖాన్ని కలిగించు!” అని ప్రార్థించి, ఎత్తయిన ఆ భవన శిఖరంనుంచి దళాలున దూకేసి ‘అత్మహత్య’ చేసుకున్నాడు రామ్మూర్తి :

